

**Вимоги до сучасного
сільськогосподарського дорадництва,
виклики та потенціал - бачення
українського аграрного бізнесу**

**УКРАЇНСЬКА АГРАРНА
КОНФЕДЕРАЦІЯ**

Павло КОВАЛЬ

*к.е.н., доцент,
Генеральний директор
ВГО "Українська аграрна конфедерація"*

**1. Зміст і структура консультативних
послуг**

**2. Проблеми і виклики
консультування**

**3. Організаційні можливості і
потенціал**

Зміст і структура консультативних послуг

Структурування дорадництва за стратегічними напрямками

**Консультативні
послуги**

**Розвиток
агробізнесу на
принципах
сталості**

**Сільський
розвиток та
розвиток
громад**

Структурування дорадництва за функціональним призначенням

Структурування дорадництва за об'єктами

Мікрорівень аграрного виробництва

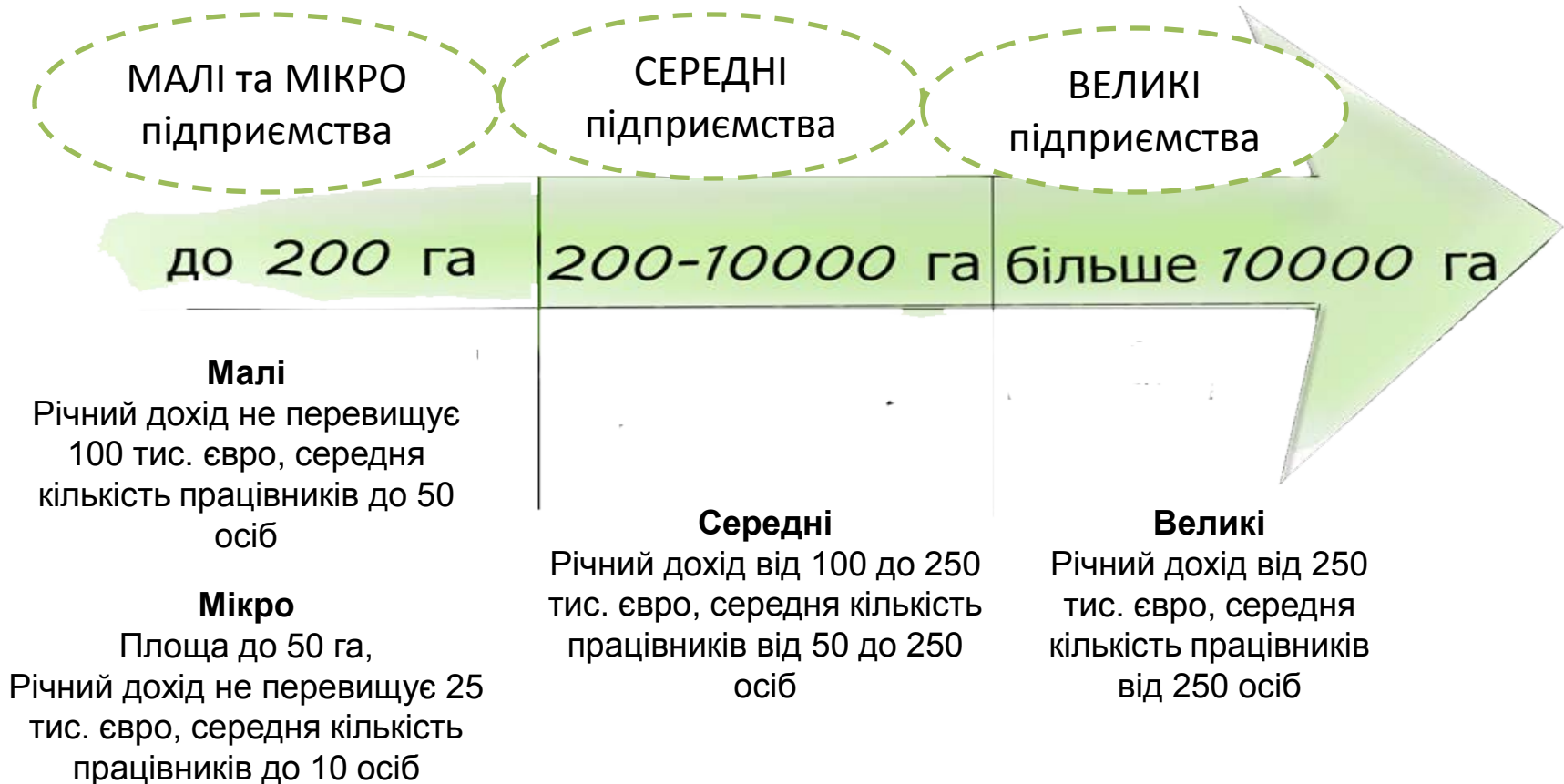
Малий аграрний бізнес

Середній бізнес в АПК України

Великий, вертикально інтегрований, агро-промисловий бізнес

СТРУКТУРА ПІДПРИЄМСТВ ЗА РОЗМІРОМ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ

МІКРО АГРАРНІ ПІДПРИЄМСТВА

Задоволення потреб
громади у
сільськогосподарській
продукції

В разі кооперації – можуть
збільшити ринок збуту та
навіть експортувати
продукцію

Виробництво «нішевих»
продуктів

МАЛІ АГРАРНІ ПІДПРИЄМСТВА

Виробництво
«нішевих» продуктів
з максимальною
маржею

В разі кооперації –
можуть збільшити
ринок збуту на
загальнонаціональному
рівні та навіть
експортувати
продукцію

Задоволення потреб місцевих
громад та регіону у с/г
продукції

- держава має виділяти дотації, запровадити довгострокові стратегію підтримку (у рослинництві – субсидії на 1 га, у тваринництві – на 1 кг або на 1 л продукції базових галузей), а також компенсувати відсотки за банківський кредит та купівлю техніки
- спрощена система оподаткування (сплата земельного та соціального податку зі звітуванням раз на рік)

СЕРЕДНІ АГРАРНІ ПІДПРИЄМСТВА

Можуть здійснювати переробку продукції, яку вони виробили

Орієнтовані на місцевий та національний рівень і частково експортують продукцію за кордон

Можуть об'єднуватися в кооперативи з метою збільшення реалізації продукції на експорт, а також для її поглибленої переробки та диверсифікації каналів реалізації на внутрішньому ринку.

держава має компенсувати відсотки за банківські кредит, купівлю техніки і племінної худоби

0%

повинна застосовуватися нульова ставка ПДВ (система спецрежиму сплати ПДВ)

ВЕЛИКІ АГРАРНІ ПІДПРИЄМСТВА

Використовують сучасні системи менеджменту, зокрема цифрове управління виробництвом та новітні системи управління ризиками

Діяльність спрямована на глобальні міжнародні та частково національні ринки

Вертикально інтегровані агропромислові структури, які мають можливість диверсифікувати виробництво в залежності від світової кон'юнктури цін

- ❖ має надаватися можливість створювати кластери (техно- та індустріальні парки);
- ❖ має бути запроваджений податок на нерозподілений прибуток (податок на «виведений капітал»)
- ❖ держава має компенсувати відсотки за банківський кредит, купівлю техніки, племінної худоби.
- ❖ жорсткі вимоги щодо дотримання антимонопольного законодавства

Економічний консалтинг

Кредитування/ інвестування

Обґрунтування економічної спроможності до кредитування

Розробка бізнес-планів (ТЕО)

Підбір і супровід роботи з інвестором чи кредитором

Оцінка ризиків

Торгівля та експорт

Консалтинг у виборі каналів реалізації

Вибір інструментів продажу

Консультації щодо кон'юнктури ринку

Аналіз і оцінка операційної ефективності

Оцінка ефективності використання ресурсів та ефективності випусків

Обґрунтування бізнес-моделі

Бенчмаркінг

Податковий консалтинг та надання державних дотацій

Обґрунтування системи оподаткування та обліку

Консультації щодо підготовки пакету документів на отримання держдотацій

Структурування дорадництва за суб'єктами

Консультативні послуги

Приватний бізнес

Державні програми

Проблеми і виклики дорадництва в Україні

Проблеми і виклики дорадництва в Україні

Відсутність стабільної державної політики щодо дорадництва

- *Відсутність належного фінансування*
- *Економічна неспроможність інституції дорадництва*

Недосконалість ринку консультативних послуг для агробізнесу

- *Відсутність “маркетмейкера”*
- *Відсутність маркетингової стратегії розвитку продукту – “консультативна послуга”*

Наслідок – інституційна неспроможність

- *Втрата актуальності у кваліфікації*
- *Відсутність відтворення*

Організаційні можливості та потенціал дорадництва

Організаційні можливості дорадництва

Світовий досвід дорадництва

Ізраїль

Держава

Фермери

Інноваційні
науково-
дослідницькі
центри

Тріада результативної
взаємодії

Світовий досвід дорадництва США

Федеральний рівень

- Збір та обробка інформації, звітності. Координація міжнародних програм дорадництва. Інформування та просвітництво.
- Фінансування дорадництва на рівні штату.

Рівень штату

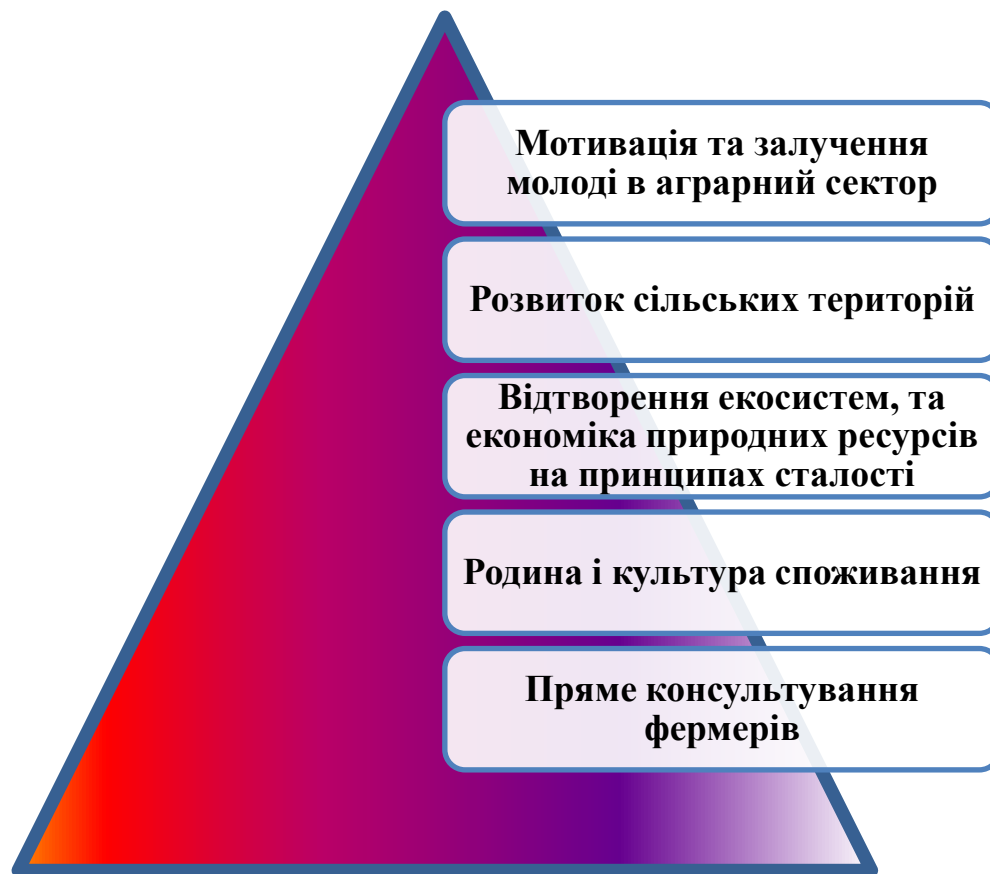
- Програма дорадництва реалізується через університети. Розробка планів дорадництва, бюджетів, звітів, підбір експертів та персоналу...
- Отримання та освоєння фондів на дорадництво.

Округ

- Розробка плану і програм дорадництва для фермерів, сімей, громад, підприємств.
- Розробка навчальних та демонстраційних матеріалів для фермерів. Просвітницькі заходи.

Основні напрямки дорадництва США

Світовий досвід дорадництва Німеччина

Дорадництво в Німеччині
реалізується через Аграрні палати
та приватний консалтинг

Світовий досвід дорадництва Німеччина (1)

Основні завдання аграрних палат

- Сприяти покращенню економічності, сприйняттю навколишнім середовищем та захисту прав споживачів при виробництві с.г. продукції і впливати на утримання тварин, щодо їхньої відповідності наявній площі та потребам виду.
- Забезпечувати професійну освіту, а також продовження навчання, пов'язане з професійною діяльністю, для усіх зайнятих в сільському господарстві та підтримувати підприємства у їхньому сталому розвитку через консультування.
- За допомогою консультування впливати на питання збуту сільськогосподарської продукції, а також сприяти регіональному збуту.
- Відкривати додаткові потенціали по виробництву, збуту та отриманню прибутку, зокрема в області відтворювальної сировини та відновлювальної енергетики.
- Доносити до суспільства знання про основи сталого сільського господарства та особливе значення сільського господарства для захисту навколишнього середовища, природи, тварин та прав споживачів.
- Підтримувати найманих працівників.
- Проводити призначення та приведення до присяги сільськогосподарських експертів.
- Консультувати відомства та суди через сільськогосподарську експертизу та висловлювання своєї думки щодо законів.
- Надавати інформацію, яка відноситься до ринкової економіки (котируванняцін, тощо).
- Впливати на законодавчо врегульовані процеси, як представники суспільних інтересів.

Світовий досвід дорадництва Німеччина (2)

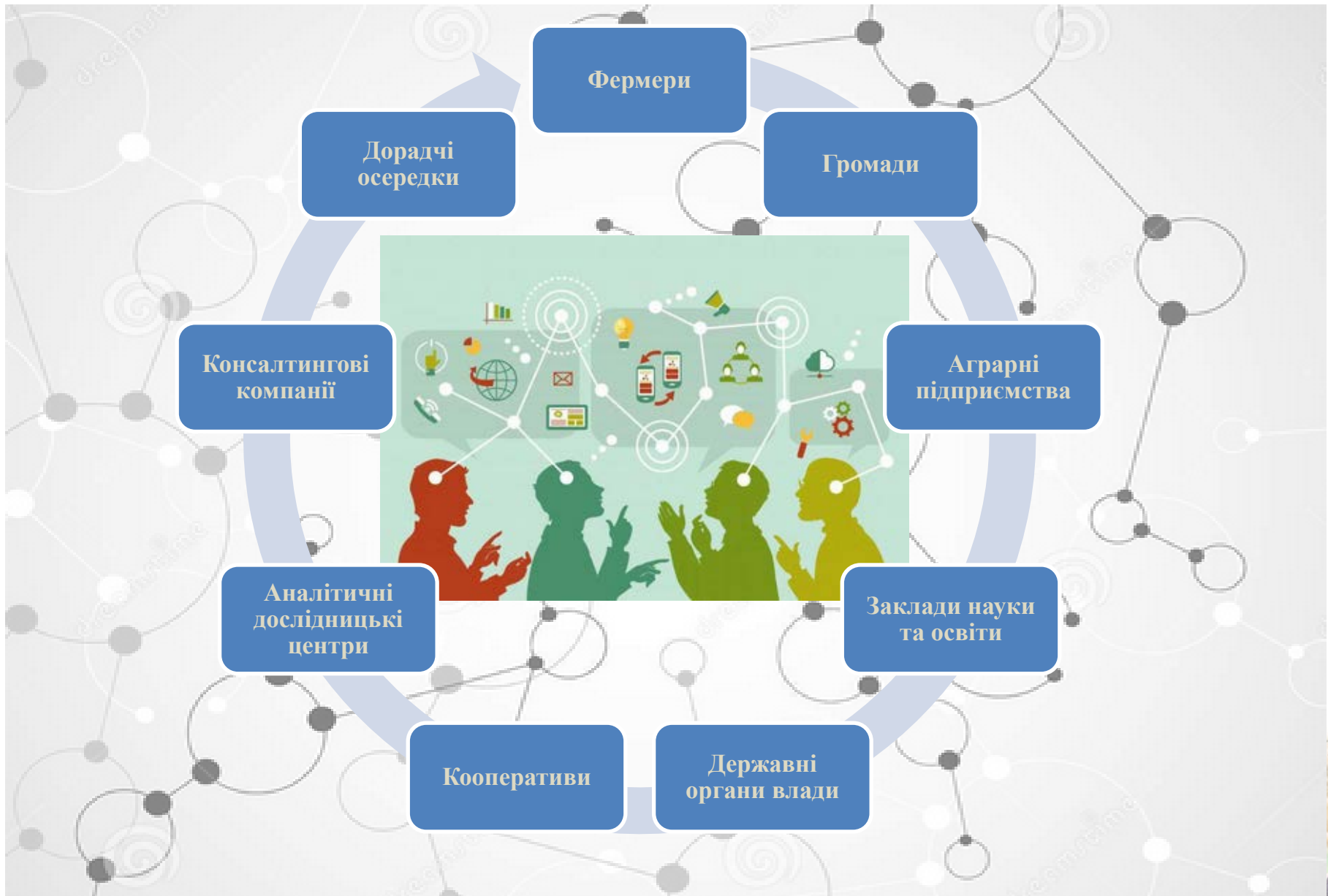
Організаційна структура Аграрних палат Нижньої Саксонії

Джерело: Аграрна палата Нижньої Саксонії

Потенціал дорадництва в Україні

Дякую за увагу

Павло КОВАЛЬ

***к.е.н., консультант з питань
аграрної економіки та управління***

www.analytic.logis.biz.ua

analytic@logis.biz.ua

